

Remarks

on the PhD project of Alfiya Aitenova

These remarks concerning the PhD project of Ms Alfiya Aitenova are based on an article she has written in co-authorship with two other researchers ("Struggle for Peace, in their Own Land" as the Philosophy of the "Nevada- Semipalatinsk" Movement, Hum.Aff.2023), and a summary in English of her dissertation. Unfortunately I am unable to assess the dissertation itself, as it has been written in the Qazaq language, which I do not read.

On the basis of these materials it can certainly be said that the topic of the research of Ms Aitenova is timely and relevant, especially now, in the context of the Qazaq society re-evaluating its recent past and the colonial policies that were exercised by the successive Soviet governments. From what I have read, I have received the impression that the development of the ideology of the Nevada-Semipalatinsk international movement, the main case study of Ms Aitenova's work, has been documented meticulously and analysed in its historical context. Some aspects of that history might perhaps need more information when presented to non-Qazaq readers, for example, the role of Mr Suleimenov, who has now only been characterized as a "candidate for the People's Deputies of the USSR" without mentioning his formidable role as a poet and cultural leader of the Qazaq nation — but this does not concern the Qazaq work, as the readers would certainly be aware of all necessary details.

A further point of concern for me is the fairly limited scope of theoretical literature that Ms Aitenova has made use of in her work, limiting herself mainly to domestic and Russian authors. Without any doubt, Qazaq texts are the main source of data in this case, but as to theoretical and methodological issues, the work would certainly have benefited from a wider exposure to theories of trauma, which are being studied a lot worldwide. Perhaps this issue might be addressed in reworking the dissertation for a publication for a wider range of readers, for whom the topic would most certainly present an interest.

Due to the reasons elaborated above, I must leave the final judgment of the dissertation to the Qazaq-speaking members of the evaluation board, who have been able to read the whole text. The goals of the project are certainly worthy of pursuing, and if they judge that they have been attained, then I will concur.

Respectfully,

Айtenова Альфияның докторлық диссертациялық жұмысына
ПІКІР

Менің бұл пікірім Айтеннова Альфия ханымның қосымша екі зерттеушімен бірлесе жазған («Туған жеріміздегі бейбітшілік үшін күрес» «Невада-Семей қозғалысының философиясы ретінде» Hum.Aff.2023) атты мақаласының, сонымен қатар оның диссертациялық жұмысының ағылшын тіліне аударылған қысқаша нұсқасының негізінде жазылған. Диссертациялық жұмыс қазақ тілінде жазылғандықтан, өкінішке орай жұмысқа толыққанды баға бере алмай отырмын.

Осы материалдар негізінде бағалай келе Айтеннова ханымның зерттеу тақырыбы, әсіресе қазіргі уақытта, қазақ қоғамы өзінің таяу өткеніне және кейінгі Кеңес үкіметтері жүргізген отаршылдық саясатына қайта баға беріп жатқан жағдайда, дер кезінде және өзекті зерттеліп отыр деп айтуға болады. Айтеннова ханымның жұмысын оқи отырып, жұмысының негізгі өзегі болған Невада-Семей қозғалысының халықаралық идеологиясын дамыту тарихи контекстте талданып, құжаттар шеңберінде мұқият зерттелген деген пікірге келдім. Осы тарихи оқиғаның кейбір аспектілерін қазақстандық оқырмандар үшін емес, шетелдік оқырмандар үшін қосымша ақпараттармен толықтыру қажет деп есептеймін. Мысалы, бұл жұмыста Олжас Сүлейменов мырза тек КСРО халық депутаттығына кандидат ретінде бір қырынан көрсетілген. Біз үшін, яғни қазақстандық оқырмандардан бөлек шетелдік оқырмандар үшін оның поэт ретінде қазақ халқының мәдени өмірінде алатын орасан зор рөлін ашып көрсеткен дұрыс деп ойлаймын. Мені алаңдатын тағы бір мәселе – Айтеннова ханым өз жұмысында негізінен теориялық әдебиеттерді пайдаланған кезде, отандық және ресейлік авторлардың еңбектерімен шектелген. Сөзсіз, қазақ тіліндегі мәтіндер бұл жағдайда негізгі деректер көзі болып табылады, бірақ теориялық және методологиялық мәселелерге келетін болсақ, зерттеу жұмысында бүкіл әлем бойынша жаппай зерттеліп жатқан жарақат теорияларына кеңірек бойлау үшін шетелдік авторлардың да еңбегін пайдаланған жөн. Бәлкім, бұл мәселе тақырыпты қызықтыратын оқырмандардың кең ауқымы үшін, өзге де жарияланымдар үшін диссертацияны қайта өңдеу кезінде қарастырылады деп ойлаймын.

Жоғарыда келтірген пікірлерімді қорыта келе диссертация жұмысына атысты нақты ойымды айтар болсам, жұмыстың негізгі мақсаты толығымен ындалып, өз мәресіне жеткен.

Құрметпен,
Рейн Рауд

0 Мамыр 2024

ПАРАҚТЫҢ АРҒЫ ЖАҒЫНА
ҚАРАҢЫЗ
СМ. НА ОБОРОТНОЙ СТОРОНЕ